

Příběh: Učitelství - scénář

4.3.2025

Paní Marie Optlová se narodila v Hradci Králové v roce 1943, v období války. Matce bylo 17 let, a otec byl německý důstojník. V jejich 3 letech se odstěhovali mezi Trutnov a Dvůr Králové nad Labem, a byla to obec Hajnice. V jejím dětství nikam necestovali, protože to bylo drahé a ani se moc cestovat nemohlo. Od nástupu na Základní školu ve Dvoře Králové nad Labem, chtěla být učitelka, rodiče ji vedli k tomu.

Po vystudování základní školy nastoupila na Gymnázium v Hradci Králové a skončila maturitou na pedagogické škole. „Nemohli jsme si vybírat, kde budeme učit, a já jsem dostala první umístěnku do Dubence u Dvora Králové.“

Učila ruštinu a dějepis, vedení školy v Dubenci ji povolilo bydlet ve školním kabinetě mezi obrazy. „Nevadilo mi to tenkrát, ve škole se mi líbilo, učitelé byli taky dobrý.“

V Hajnici si našla manžela, vzali se roku 1964. Když spolu žili, museli hodně šetřit. Později manžel pracoval v továrně. Pak učila a bydlela v Hajnici. Roku 1965 se jim narodila první dcera, a za 9 roků druhá dcera.

V roce 1968 byla vyhozena z práce jako učitelka. „Já jsem byla tenkrát ve straně. To si pamatuju, když pro mě přišli, jestli chci jít do strany, tak jsem byla nadšena, hodně jsem jim věřila a věřím i dodnes.“

Pak ale vrátila legitimaci a řekla, že vystupuje ze strany a nevěděla, jaké z toho budou následky.

„Asi tak za půl roku mně oznámili z okresního odboru školství, že se mnou rozvazují pracovní poměr, že jsem neprošla u pohovoru, kde jsem řekla, že nesouhlasím s příchodem sovětských vojsk sem, a ten kdo to řekl, přišel o zaměstnání.“

Potom napsala odvolání na okresní výbor strany a oni řekli, že se nedá nic dělat. „Šla jsem ze školy v Hajnici domů a to jsem ještě neměla vyřešené, jestli budu moct učit. A tam stáli dva pánové, a přišli ke mně, řekli mi, že jsou z odboru školství, a nějaká jména. Vypadali hrozně slušně a říkali mně: “No soudružko, vy byste chtěla učit?” Já říkám: “No samozřejmě že chci, vždyť nic jiného neumím.” A oni si řekli: “No o tom si s vámi pohovoříme, přijedeme ještě příště. Dáme vám naší navštívenku.“

Požádali, jestli mohou přijet příště. Paní jim to dovolila, pokud bude moct učit. Když přišla domů, tak jí manžel řekl, že je zná a že nejsou z odboru školství, ale z STB. Už nikdy se nevrátili, protože si asi mysleli, že ji pro spolupráci nezáskají.

„Tak jsem napsala Gustavu Husákovi dopis sama do jeho kanceláře a odpověděli mi, že se to řeší. Asi se to řešilo, protože řekli, že 2 procenta vyloučených ze strany musí být vrácena zpátky.“

Bylo to kvůli tomu, že lidé nemají svobodu slova v ČSR. „Tak najednou mě napsali, ať přijdu na okres. Tak jsem tam jela na odbor školství a tam mě kádručka řekla, no, že mě znova dají učit. A já jsem říkala jak to? Já jsem nevěděla, že váš manžel je komunista, a já jsem říkala no dobře, ale vy berete do práce mě, a ne mého manžela, a tak mě řekli, že můžu učit“

Na konec se mohla vrátit do práce, ale dostala podmínku, že už nebude moct říkat nic proti vládě. Dále už nebyla ani jednou vyhozena, a mohla v klidu pracovat až do důchodu.